

sunt qui testimonium dant in celo, Pater verbum et spiritus sanctus, et hij tres unum sunt, Et tres sunt qui testimonium dant in terra, spiritus aqua et sanguis. Ad calcem accedit vulgatus ille Nomenclator hebraeograecus, et p. ult. legitur: *Iste liber est Conuentus Noueciuitatis ordinis fratrum predicatorum, qui testatus est per venerabilem dominum pie recordationis dominum leonardum quondam Altaristam altaris Sancti Spiritus in ecclesia parochiali apud nos sepultus testatus est unum calicem optimum cum cruce et pacem argenteis, cuius anima deo viuat.* Idem brevius in Codicis fronte. Legatum igitur istud foundationem Episcopatus a. 1470. factam praecessit; Praedicatorum vero Conuentus jam a. 1443. inde, ubi nunc Abbatia Cisterciensis est, in abolitum Virginum ejusdem ordinis Coenobium traductus tandem Melch. Cleselio Episcopo penitus sublati sunt, Bonis illius Episcopatus adtributis, quae, ut videtur, etiam Libri secuti sunt.

XII.

- H. I Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 363. f. per duas columnas caractere minuto, denso, sed nitido scriptus, minio distinctus et deauratis picturatisque Librorum initiis complectitur S. Biblia vulgatae Editionis cum Prologis Hieronymianis et notis Summariis ita, ut inchoentur ab epistola sancti ieronimi (scriptum ieronimi) presbiteri ad paulinum de

omnibus diuine hystorie libris, et sic deinceps; deest tamen Prologus in Josue, idque in margine notatur. Libri V. T. ordine suo decurrunt. Capita in margine indicata sunt. Libro II. Paralip. adtexta est fol. 116. p. 2. Oratio Regis manasses. Liber II. Esdrae fol. 119. p. 2. inscribitur Neemias, cui succedit Esdrae III. inscriptus Secundus. Post Job fol. 143. repetitur ex Hier. Epistola ad Paulin. illa Particula: Job quoque exemplar patientie &c. cum monito: *Iste prologus deberet poni in principio Job.* Psalmi praenotantur: liber hymnorum uel soliloquiorum prophete dauid de christo, habentque titulos miniatos, sed nullos numeros. Libri N. T. auspicantur a fol. 261. Evangelistas excipiunt Actus Apost. Succedunt Canonicae, et post has primum Paulinae cum Apocalypsi. Finem facit prolixus ille Nomenclator hebr. et graecus. Quae in marginibus hujus Exempli notantur, triplicis generis sunt: Quaedam a prima manu subplent omissa in Textu; ita I. Job. c. 5. Textus habet: *Quoniam tres sunt, qui testimonium dant in terra. Spiritus, aqua et sanguis;* monetur vero post dant inferendum: *in celo pater uerbum et spiritus sanctus et hij tres unum sunt, et tres sunt qui testimonium dant.* Verba praeterea in textu sequentia: *Et tres unum sunt,* punctulis subnotantur. Alia explanatoria sunt tardius adjecta, et haec quidem ad Matthaeum frequentissima. Alia demum *παρεγχα*; ita fol. 304. monetur:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1241

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

netur: *Uacat prologus iste qui non debet esse*; agitur vero de Praeloquio quodam ante *Paulinas*, in quo hae recensentur et ultimo loco illa etiam, quae ad *Laodicienses* fertur. Ita etiam fol. 323. p. 2. *Apocalypsi* in margine adjecta est *Gilberti Piſtav.* Praefatio, quae in *Bibliis gloss.* praesto est.

XIII.

U. 4 Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 473. f. min. per duas columnas minutius, ast nitide perscriptus, rubricisque insignis *Biblia* continet U. T. e Versione vulgata, quorum *Παρεγγρα* sub finem edisseram. Est vero hic Librorum Ordo: *Pentateuchus*, *Josue*, *Judices*, *Ruth*, IV. *Regum*, II. *Paralipomenon*, *Prophetarum* majores et minores, iterum *Ruth*, *Esdras* et *Nehemias*, *Tobias*, *Judith*, *Esther*, *Job*, *Psalterium*, *Libri Salomonis*, *Sapientia*, *Ecclesiasticus*, II. *Machabaeorum*. IV. *Evangelistae*, *Pauli Epistolae*, *Actus Apostolorum*, *Epistolae Canonicae* et *Apocalypsis*. Libri hi Prologis *Hieronymianis*, aut aliis notis Argumentis instructi sunt, et hinc inde in margine secundis curis subpleti aut reſecti. *Psalterium* a recentiore manu perperam inſcriptum est: *centum quadraginta psalmorum a beato Hieronimo de hebreo in latinam linguam translatus*; versio enim, ut dictum, vulgata est. *Psalmi* diversos titulos mysticos praeferunt. *Ecclesiastico* subjuncta est absque titulo *Oratio Salomonis* e III. Reg.

8. 23. Testimonium triplex I. *Joh.* 5. ita habet: *Quia tres sunt qui testimonium dant Spiritus et aqua et sanguis; et tres unum sunt.* Sed *ro et tres unum sunt*, transfixum est, et in margine jubetur pro *Quia* legi *Quoniam*, et post testimonium dant a recentiore calamo inferi: *in celo. pater. uerbum. et spiritus sanctus. et hii tres unum sunt. Et tres sunt qui testimonium dant in terra.* Jam autem, quae *Παρεγγρα* dixi, ante *Biblia* quidem partim coaeva, partim subpari manu haec sunt: Index sacrorum Librorum, Liber *Baruch*, Index Epistolarum et Evangeliorum per annum in Ecclesia legi solitorum, ad cujus calcem: *Hunc Librum pro collegio ducali dedit honorabilis vir Antiquus Magister forestarum* (der alte Forstmeister) *domini ducis Alberti Tercij* (cum Trica, ✠ 1395.) cui dominus in eterna Patria retribuere dignetur; Recensus Capitum Bibliorum, Prologus Hieronymi dictus *galeatus*, qui, ut monetur, *habet locum ante principium Librorum Regum*, Secundus Liber *Esdrae*, id est, Tertius apocryphus, Oratio *Manassis* hic tantum inſcripta: *Post secundum paralipomenon*, Praefatiunculae in Prophetas minores, prout habentur in *Bibliis glossatis*, usque ad *Sophoniam*. Post *Biblia* Adparatus iste ita continuatur: Nomenclator biblicus vocum hebr. et graec. Praefatiunculae in Prophetas reliquos minores, *Rabani* ad *Geroldum* in *Machabaeos*, *Origo dauid regis prophetie psalmorum* &c. Epistola *Pauli* spuria ad *lao-*